

Monika Mariola Kondracka

Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Dydaktycznej "Zacznij od Montessori... dobry start dzieci i rodziców"

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 4, 171-174

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Monika Mariola Kondracka
Przedszkole Samorządowe nr 36 w Białymstoku

Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Dydaktycznej „Zacznij od Montessori... dobry start dzieci i rodziców”

W dniach 19–20 września 2014 roku w Białymstoku odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Dydaktyczna nt. „Zacznij od Montessori... dobry start dzieci i rodziców”. Organizatorami tego spotkania był Podlaski Oddział Polskiego Komitetu Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP oraz Uniwersytet w Białymstoku. W skład Komitetu Organizacyjnego weszli również przedstawiciele Przedszkola Samorządowego Nr 47 „Z Uśmiechem” w Białymstoku, Przedszkola Samorządowego Nr 36 w Białymstoku, Żłobka Miejskiego Nr 1 Integracyjnego w Białymstoku oraz Miejskiego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Białymstoku. Honorowy patronat nad konferencją objął Prezydent Miasta Białegostoku Tadeusz Truskolaski. Rozważania dotyczyły opieki i edukacji małego dziecka w wieku od 0 do 6 lat.

Pierwszego dnia konferencji gości przywitała wiceprezes Podlaskiego Oddziału PK OMEP Wiesława Jabłonowska, która naświetliła misję i działania Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP. Spotkanie uświetniły występy dzieci z białostockich przedszkoli. Przeszkolaki z Przedszkola Samorządowego Nr 47 „Z Uśmiechem” zaprezentowały

wały taniec do utworu Michaela Jacksona, a wychowankowie Przedszkola Samorządowego Nr 36 przedstawiły wielką lekcję rozwojową dotyczącą powstania wszechświata i układu słonecznego.

Oficjalną część konferencji uroczystie otworzył Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku prof. dr hab. Mirosław Sobecki, który zwrócił uwagę, iż uniwersytet jest naturalnym miejscem spotkań nauczycieli praktyków i osób przygotowujących studentów do przyszłej pracy z dziećmi. Zaznaczył również, iż fundamentem w wychowaniu jest wychowanie przedszkolne, które po wychowaniu domowym umożliwia systematyczną pracę wspierającą rozwój dziecka. Zdaniem profesora Sobeckiego idea montessoriańska jest przykładem tego, jak łączyć teorię i praktykę pedagogiczną.

Następnie zabrał głos Podlaski Kurator Oświaty Jerzy Kiszkiel, który złożył życzenia z okazji Ogólnopolskiego Dnia Przedszkolaka.

Obrady plenarne prowadzone przez dr Jolantę Szada-Borzyszkowską składały się z dwóch części. Pierwszą otworzyło wystąpienie zastępcy dyrektora Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Białymstoku Edyty Marzeny Mozyrskiej dotyczące zmian systemowych w opiece i wychowaniu po wejściu w życie Ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Następnie głos zabrał dyrektor Departamentu Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku Wojciech Janowicz, przedstawiając funkcjonowanie wychowania przedszkolnego w Białymstoku. Kolejnym prelegentem był aktor Teatru pod Orzełkiem – Mariusz Orzełek, przedstawiając założenia teatru przedmiotu. Pierwszą część obrad zamknęło wystąpienie i prezentacja dyrektora Miejskiego Żłobka Nr 1 Integracyjnego w Białymstoku Teresy Walaszek pt. „Praca z małym dzieckiem z wykorzystaniem systemu pracy Marii Montessorii”.

Drugą część obrad plenarnych otworzyło wystąpienie członka zarządu Montessori–Europe dr Beaty Bednarczuk dotyczące montessoriańskiej idei kształcenia dla życia w teorii i praktyce pedagogicznej. Prelegentka przedstawiła w nim główne założenia i zasady pedagogiki Marii Montessorii i ich aktualność w obecnych czasach. Natomiast dr Barbara Surma z Akademii Ignatianum w Krakowie podjęła temat „Zabawa a praca dziecka”, ukazując znaczenie tzw. pracy wolnej dziecka w jego indywidualnym i społecznym rozwoju. Obrady zakończyło wystąpienie dyrektora Przedszkola Samorządowego Nr 36 w Białymstoku Ewy Barbary Gutowskiej, która przedstawiła opracowaną wspólnie z Agnieszką Dzierką realizację innowacji programowo-organizacyjnej opartej na podstawie pedagogiki Marii Montessorii w Przedszkolu Samorządowym Nr 36 w Białymstoku.

Kolejnym punktem konferencji były sesje warsztatowe. Uczestnicy spotkania mieli do wyboru pięć warsztatów. Pierwszy warsztat pt. „Mali

badacze – przyroda w eksperymentach, czyli jak doświadczać świat zmysłami” prowadziły Teresa Walaszek, Agnieszka Szematowicz i Paulina Skutnik. Autorki zaproponowały przeprowadzenie doświadczeń: wulkan, zaczarowany balon, znikająca woda, sklezione szklanki, rozpuści się czy nie, które miały na celu wielozmysłowe poznanie otaczającego świata. Stopień trudności wykonania kilku doświadczeń pozwolił nauczycielom, opiekunom spojrzeć na odkrywanie świata z perspektywy małego dziecka. Osoby uczestniczące w warsztatach z zaangażowaniem wykonywały doświadczenia i wyciągały wnioski. Podsumowaniem warsztatów było stwierdzenie, że wiedza i umiejętności zdobyte w dzieciństwie stanowią fundament do dalszego poznawania świata.

Inną propozycją był warsztat prowadzony przez Wiesławę Jabłowską oraz Mariusza Orzełka pt. „Przedmiot i co dalej?”. Autorzy zachęcali uczestników do wykorzystywania przedmiotów codziennego użytku do tworzenia zabaw dramatycznych w pracy z małymi dziećmi. Nauczyciele przy wejściu wybierali jeden ze zgromadzonych przedmiotów (poduszki, buty, przedmioty używane przy stole). Na początku zaproponowano zabawę w „ożywianie” wybieranych przedmiotów. Mariusz Orzełek zademonstrował ożywianie kolorowych szali i apaszek, prezentując fachowo swoje pomysły, następnie z zadaniem zmierzyli się uczestnicy konferencji. Kolejno pracowano w mniejszych grupach, według wybranych przedmiotów.

Iwona Zaborowska przedstawiła uczestnikom warsztatów ciekawą propozycję zajęć pt. „Wszystko potrafię – propozycja działań plastycznych dla 2–4-latków”. Warsztat skierowany był do nauczycieli poszukujących inspiracji do pracy z maluchami. Jego celem było pokazanie, jak przy pomocy barwy, faktury i bogactwa materiałów plastycznych można zachęcić małe dzieci do podjęcia aktywności plastycznej, do tworzenia. Ukazano też szerokie możliwości integracji plastyki, mowy, literatury wzbogacające zarówno proces tworzenia, jak i samo dziecko. Ważnym przesłaniem warsztatów było skłonienie nauczycieli do tego, by uwierzyli w potencjał małego dziecka i dali mu szansę kreowania i aranżowania przestrzeni wokół siebie – przestrzeni ciekawej, inspirującej i jednocześnie dającej poczucie sprawstwa, czyli zwyczajnej dumy z własnych dokonań. Taką przestrzeń wokół tematu „Jesień” stworzyli na potrzeby warsztatów jego uczestnicy.

W kolejnym warsztacie prowadzące Monika Mariola Kondracka i Agnieszka Dzierka przedstawiły autorskie materiały rozwojowe do edukacji regionalnej opartej na wychowaniu kosmicznej koncepcji pedagogicznej Marii Montessori. Edukacja regionalna (rozumiana jako poszanowanie własnego dziedzictwa kulturowego), odwołując się do więzi

łączących człowieka z najbliższą okolicą (małą ojczyzną), nierozzerwalnie wiąże się z edukacją ekologiczną (traktowaną jako styl życia), a tym samym wpisuje się w kontekst wychowania kosmicznego Marii Montessori. Prezentowany model powstał w oparciu o region północno-wschodniej Polski, który wyróżnia się na tle kraju unikatowymi, w skali europejskiej, walorami kulturowymi, folklorystycznymi i historycznymi. Uczestnicy warsztatów zapoznali się z prezentowanymi na bazie kalendarza 12 obszarami Podlasia oraz poznali następujące opowieści: „Podlasie – tu mieszkam”, „Cztery pory żubra”, „Kalendarz bociani”.

Ostatnią propozycją był warsztat pt. „Katecheza dobrego Pasterza” zaprezentowany przez Barbarę Surmę. Katecheza Dobrego Pasterza jest cyklem katechez opracowanych specjalnie dla dzieci w wieku od trzeciego do dwunastego roku życia. Powstała w Rzymie w latach 50. ubiegłego stulecia, a obecnie jest znana na wszystkich kontynentach. Do Polski dotarła po 1989 roku wraz z otwarciem kilku placówek wychowania przedszkolnego prowadzonych metodą Marii Montessori.

Pierwszemu dniu konferencji towarzyszyła wystawa prac plastycznych dzieci z Przedszkoli Samorządowych Nr 36 oraz Nr 47 w Białymstoku. Uczestnicy mogli również się zapoznać z ofertą wydawniczą Wydawnictw Trans Humana i Palatum oraz wystawą pomocy Montessori Nienhuis i Topic.

Drugiego dnia konferencji jej uczestnicy oraz mieszkańcy Białego stoku mogli świętować II Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka na terenie Przedszkoli Samorządowych Nr 36 oraz Nr 47, gdzie odbywały się warsztaty z aktywnym uczestnictwem gości połączone ze zwiedzaniem w/w placówek.